

‘SON SÖZ’
İYİ BİR VATANDAŞ YETİŞTİRMEK ÜZERİNE

ESKİÇAĞ BİLİMLERİ’NİN TÜRKİYE’DEKİ GEÇMİŞİ VE GELECEĞİ ÜZERİNE
SOHBETLER II

SÖYLEŞİ: FATİH YILMAZ* ERKAN KURUL**

... Klasik kültürün en yoğun olduğu, kültürel katmanların birbiri üzerine bindiği bir ülkede yaşıyoruz. Nereyi eşeleseniz bir şeyler çıkıyor, eskiye ait bir şeyler, binlerce yıllık eserler, ya da farklı kültürlerde ait nesneler mutlaka çıkıyor. Ama bu ülkede yaşamın bir bedeli olması lazımlı! O bedel işte vatandaş, iyi bir yurttaş yetiştirmek. Peki, iyi bir vatandaş, yetkin bir yurttaş nasıl yetiştirirsiniz?

Bunu ancak Klasik Batı ve Klasik Doğu kültürlerini hazırlamış ve onu bir tarih şururu olarak benimsemiş insanlar yetiştirek ve ülkemizin geçmişini doğru dürüst araştırarak mümkün kılabiliriz. Ama bunu araştıracak duruma gelmedik. Halen bocalıyoruz; o yüzden vatandaş da aydınlatamıyoruz. Halen daha vatandaş hurafeye inanıyor. Neden bunlar oluyor? Çünkü toplum olarak aydınlatılmış bir toplum değiliz. Kafalarımızda halen daha mitolojik olaylara inanma ihtiyacı var. Çünkü gerçekle uğraşan insan az ve gerçekle uğraşan insan az olunca da bunun yerine başka bir şey giriyor. Bu da mitoloji ve hurafeler oluyor. Yani o hikâyelere inanmak daha kolay, daha tatlı. Onun için halkı aydınlatmak lazımlı. İyi bir vatandaş olarak her gördüğüne inanan değil, onu analitik olarak düşünün, irdeleyen, ondan sonra da yaptığı analizler sonunda bir senteze varan vatandaş, her şeye kritik gözle bakan vatandaş yetiştirmemiz lazımlı.

Prof. Dr. Sencer Şahin

* Arş. Gör., Akdeniz Üniversitesi, Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü, Akdeniz Eskiçağ Araştırmaları Anabilim Dalı, Antalya. fatihyilmaz@akdeniz.edu.tr

** Arş. Gör., Akdeniz Üniversitesi, Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Enstitüsü, Akdeniz Eskiçağ Araştırmaları Anabilim Dalı, Antalya. erkankurul@akdeniz.edu.tr

Burada sunulan metin yakın zamanda aramızdan ayrılan değerli hocamız Prof. Dr. Sencer Şahin'in Cedrus: Akdeniz Uygarlıkları Araştırma Dergisi'nin III. (2015, VII-XXV) sayısında *Öbür Dünyadan Konuşmalar: Eskiçağ Bilimleri'nin Türkiye'deki Geçmiş ve Geleceği Üzerine Sohbetler I* başlığıyla yayımlanmış söyleşisinin devamı niteliğindedir. İlk söyleşisinden farklı olarak burada hocamızın yurttaşlık etiği ile tarih bilincini ortak paydada buluşturduğu *iyi ve erdemli [καλὸς κἀγαθός] bir vatandaş yetiştirmeye öğretisi* hakkındaki görüşleri bazı corrigendum ve addendumlar yapılarak okuyucuya paylaşılmaktadır.

Ancak o zaman vatandaş çıkar “*ya sen ne diyorsun kardeşim bu şimdi nerden çıktı belgesi ne?*” diye sorar. Belgesini sormazsanız bir politikacı, bir akademisyen gelir, bir palavra sıkı burada ve siz de siyasetçi, hoca diyerekten inanırsınız, yani koskocaman devlet adamı, hoca. Her beyanatın belgesi mi olur diyebilirsiniz hepiniz, ama dememeniz lazım. Hoca mocası ne? Kim olursa olsun bir şey söylediği zaman, bunun belgesi nedir, ispatı nedir diye sormanız lazım. Yani kafanızda en azından bunu irdelemeniz lazım. Ne hocanın, ne hacının, ne de politikacıların söylediğine şeylere kayıtsız şartsız iltimas edilmemelidir. Sağlam vatandaş, aydın vatandaş budur. O bakımdan klasik kültürden, klasik eğitimden geçen adam ancak bunu yapabilir. Yoksa otomatik olarak inanır. Yani doğu halklarında mevcut olan inanç ve karakter budur gerçi. Otoritenin söylediğine inanacaksın. Yani bir emir, bir tavsiye yukarıdan geldiği zaman ona itaat edeceksin, inanacaksın. İşte din hususunda da aynı şey geçerli. Hiçbir kritik yapmadan inanmak veya hatta öylesi var ki, kritik yaparak da inanan var, o bakımdan ne olursa olsun kritik yapacaksınız yani, düşünüceksiniz. Kendi mantığınızla irdeleyeceksiniz. Analizini yapacaksınız. Ondan sonra bir senteze muhakkak varırsınız.

Elveda...

15.02.2011